

 Ora de cinema

Program de educație cinematografică și educație prin film

REALITATEA NEGATĂ

VREME NASOALĂ

Shitty Weather (titlu internațional)

Skitväder (titlu original)

regia: Jessica Laurén

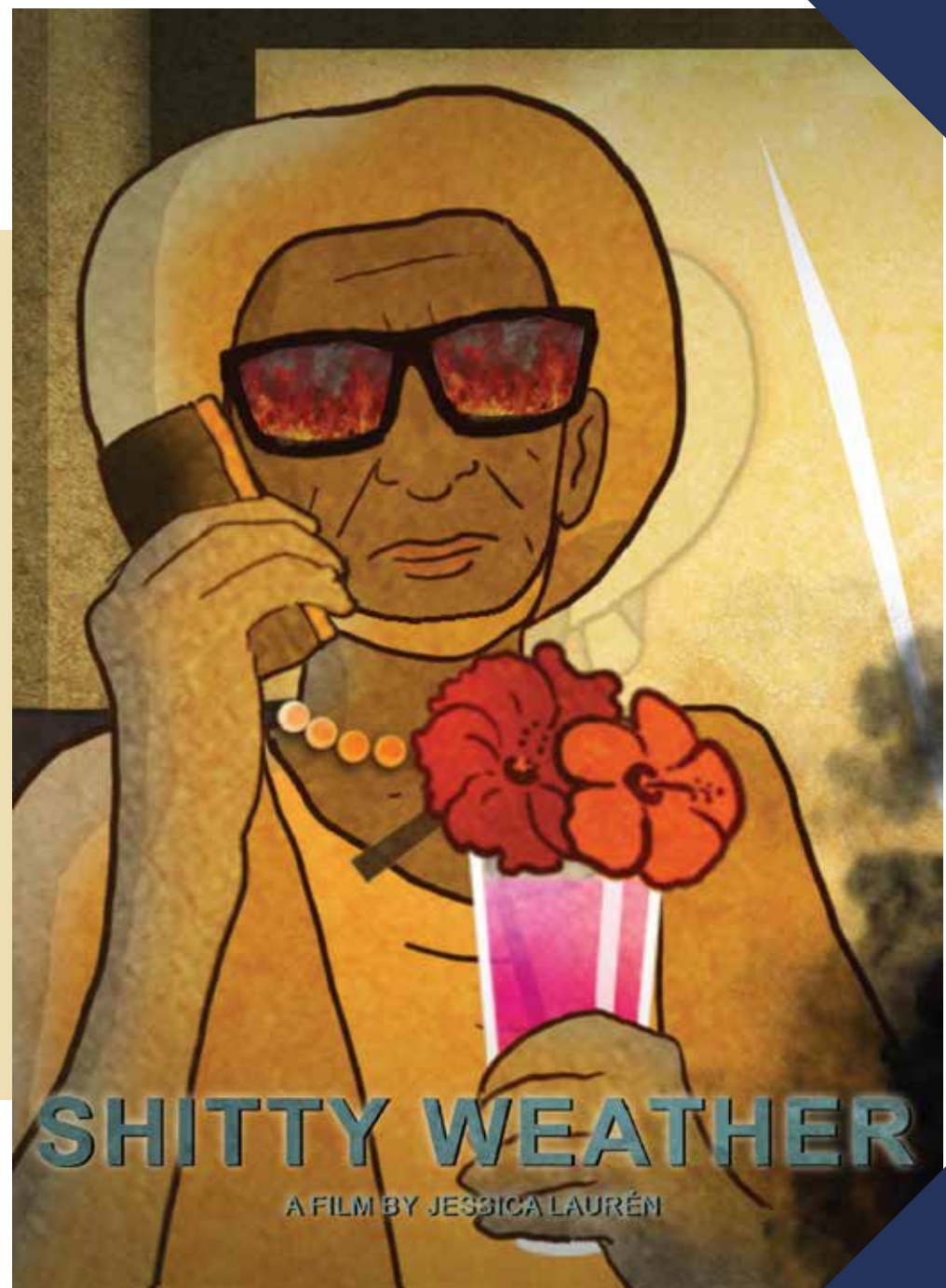
Suedia, 2023

scurtmetraj de animație

durata: 9 minute

Fișă dezvoltată în parteneriat cu **primul festival de film din România pentru copii și tineri pe tema educației de mediu**,
Culmea: Film și educație de mediu - culmeafestival.ro

Competențe consiliere și orientare:

- Exersarea abilităților de management al unui stil de viață de calitate, analizarea unor fenomene cu consecințe negative asupra vieții tinerilor și a stilului de viață sănătos;
- Utilizarea adecvată a informațiilor: resurse de obținere a informațiilor, criterii de selecție a surselor de informare;
- Autocunoaștere și dezvoltare personală: tehnici de management al resurselor personale; asumarea responsabilității și a consecințelor; strategii de responsabilizare și de pregătire pentru viața de adult;
- Calitatea vieții în situații de criză: cum influențează o situație de criză calitatea vieții unei persoane; modalități de intervenție în situație de criză

Fișa poate fi folosită și la următoarele materii:

geografie, filosofie / gândire critică / etică, logică și argumentare, psihologie, opțional educație vizuală, opțional educație cinematografică, opțional scriere creativă

Competențe cinematografice:

comedie neagră, satiră, etape de producție (colorizare), structură narativă

Nivel: Clasa a IX-a și a XII-a

CUPRINS

- Despre film
- Despre regizoare
- Elemente de contextualizare
- Termeni și concepte: satiră animată, colorist (ca rol esențial în cadrul procesului de post-producție)
- (Re)vizionarea filmului
- Subiecte de discuție și activități propuse
- Filmografie

DESPRE FILM

De patruzeci de zile plouă. Familia e înăuntru, iar adulții își fac griji cu renovarea bucătăriei: ce culori să aleagă (galben în niciun caz, căci a zis cineva că le dă copiilor migrene!), ce tip de podele să pună și oare de ce întârzie atât de mult livrarea materialelor de construcție? Toate acestea se petrec în timp ce realitatea pătrunde prin subsolul casei.

În paralel, bunica e plecată în vacanță la mare, în Grecia, și li se plânge rudelor la telefon despre cât de cald e afară. În jurul ei, incendii de vegetație se dezlănțuie și pompierii insistă cu evacuarea.

În decembrie 2023, scurtmetrajul *Vreme nasoală* a fost propus pentru o nominalizare la Guld Baggen 2024, trofeul oferit anual de Institutul de Film din Suedia pentru cele mai bune filme.¹

Așadar, în Suedia, trofeul mult râvnit de realizatorii de filme este... Gândacul de Aur. În România există trofee Gopo, inspirate de omulețul animat creat de Ion Popescu Gopo.

Skitvåder a făcut parte în 2024 din selecția oficială de la Festivalul de Film LadyBug² din Göteborg, Suedia, iar în 2023 a fost selectat la două festivaluri de scurtmetraje din Berlin, în competiția oficială: Interfilm și KUKI.

1. <https://www.facebook.com/goldspoonpictures/posts>; <https://www.instagram.com/goldspoon.pictures/>

2. <https://ladybugfestival.com/>

DESPRE REGIZOARE

Jessica Laurén are o carieră de 30 de ani în industria animației, perioadă în care a lucrat atât pentru propriile sale producții, precum și pentru filme, videoclipuri muzicale și seriale TV. A început să lucreze în producția de animație întâi în rol de colorist, imediat după ce a absolvit liceul, apoi a continuat cu cerneală, ca artist intermediar, și mai târziu ca animator principal.

Colorist: profesionist din post-producție responsabil cu îmbunătățirea și corectarea culorii unei filmări pentru a obține estetica vizuală dorită. Lucrează îndeaproape cu regizorul și cu directorul de imagine pentru a stabili **atmosfera și tonul** unei filmări prin manipularea culorilor, a contrastului și luminozității. Acest rol este esențial în crearea aspectului final al unui proiect cinematografic, deoarece poate influența foarte mult **răspunsul emoțional al publicului** și experiența generală de vizionare. Persoana care se ocupă de colorizare trebuie să înțeleagă puterea psihologică a culorilor și să știe cum să o folosească pentru a spune o poveste.

ELEMENTE DE CONTEXTUALIZARE

În perioada 2004-2012, Jessica Laurén a lucrat ca regizor și designer. În 2010, a publicat cartea *Helt random / Absolut întâmplător*, o descriere ilustrată a relației mamă-fiică, sinceră și plină de umor negru, inspirată de propriile experiențe de viață alături de fiicele sale adolescente.³

În prezent, Jessica lucrează ca regizor, ilustrator, scenarist și designer în propria companie, Goldspoon Pictures, și abordează animația 2D și 3D, live action și mixed media.^{4,5}

Realizările sale cele mai celebre sunt serialul aclamat de critici *Vem? / Cine?* și scurtmetrajul *To Garbo and Lenin* (2018). Bazat pe cărțile pentru copii ale Stinei Wirsén, serialul *Cine?* i-a adus regizoarei Jessica Laurén o nominalizare în 2010 la Premiul Annecy Cristal pentru episodul *Cine sângerează?*.

O întâlnire fantastică dintre Greta Garbo și Vladimir Lenin la un magazin universal din Stockholm în 1917, înainte ca cei doi să devină celebri și visele lor să se împlinescă, e subiectul scurtmetrajului *To Garbo and Lenin*. Animația a câștigat multiple premii în circuitul festivalier internațional, între care Cea mai bună regie pentru un film experimental (Barcelona, 2021).

- Să. Nu går vi... hem till Linda
asså. Och småsyrorna.

96

Ilustrație din cartea *Absolut întâmplător*:
„Fetele se prefac că merg la babysitting (cu mult machiaj)”

3. https://illustratorcentrum.se/en/kreator/jessica_lauren/

4. <https://nordicwomeninfilm.com/person/jessica-lauren/>

5. <https://www.linkedin.com/in/jessica-laur%C3%A9n-695b606a/recent-activity/all/>

Secvențe din scurtmetrajul
To Garbo and Lenin / Garbo och Lenin
realizat cu tehnici mixed media

În scurtmetrajul *Vreme nasoală*, Jessica Laurén folosește satira și umorul negru pentru a putea îmbrățișa mai multe tematici complexe și dificil de abordat:

- teama față de schimbările climatice,
- neputința în fața forței naturii și a dezastrelor naturale,
- reticența oamenilor de a-și schimba stilul de viață pentru a reduce impactul asupra echilibrului natural,
- tendința de auto-iluzionare, de ignorare a faptelor și de a pretinde că realitatea înspăimântătoare e invizibilă.

Încă din noiembrie 2023, Google Trends raporta o creștere majoră a căutărilor online (din toată lumea) legate de anxietatea climatică, pe fondul înmulțirii știrilor despre incendii, inundații și secete cu efect devastator.⁶

Anxietatea climatică (anxietatea ecologică sau **eco-anxietatea**) este asociată cu conștientizarea schimbărilor climatice, a amenințărilor la adresa mediului, inclusiv poluarea și pierderea biodiversității. Greenpeace România o descrie drept sentimentul care ne acaparează atunci când ne gândim la degradarea mediului și care include suferința pe care o simțim atunci când oamenii din jurul nostru nu înțeleg însemnătatea protecției mediului, refuză să ia măsuri sau ne critică pentru ceea ce simțim.⁷

Cum să rezolvăm problema schimbărilor climatice?” a fost una dintre cele mai populare întrebări puse de internauți motorului de căutare Google în perioada 2021 - 2023. Deoarece tinerii sunt categoria demografică cea mai afectată de eco-anxietate, în colegiile din SUA a fost lansat conceptul de cafenele climatice, întâlniri al căror scop e de a oferi un spațiu deschis și informal de exprimare a grijilor pentru viitor, de explorare a gândurilor, sentimentelor și experiențelor pentru a face față incertitudinii, în loc de a pune presiune pe găsirea unor soluții. Scrisul, desenul, comunicarea și activitățile fizice sunt alte moduri de a procesa și a face față anxietății ecologice.⁸

6. <https://www.mediafax.ro/life-entertainment/numarul-de-cautari-pe-google-legate-de-anxietatea-climatica-a-crescut-dramatic-22197502>; <https://www.zf.ro/zf-gen-z/gen-z-cum-si-a-facut-loc-anxietatea-climatica-in-viata-22478020>; <https://oceanfdn.org/ro/climate-anxiety/>

7. <https://www.greenpeace.org/romania/articol/8809/eco-anxietatea-cum-sa-gasesti-speranta-in-timpul-unei-crize-climatice/>

8. <https://www.climatepsychology.us/climate-cafes>

Satira e o formă de **critică** în care se subliniază slăbiciunile oamenilor, ale societății sau chiar ale întregii umanități, de obicei într-un mod care te pune pe gânduri. Ea se caracterizează prin **ironie, exagerări** care ajung la limite absurde și prin crearea unor situații paradoxale.

Ce face satira cu adevărat interesantă este că **reflectă realitățile și problemele sociale ale vremii** în care apare, adaptându-se mereu la schimbările din jur. Cuvântul „satira” provine din limba latină, de la „satura”, care însemna inițial „dezordine” sau „harababură”, iar ulterior a ajuns să desemneze această formă literară plină de critică și umor amar.

În literatura română, s-a remarcat în genul satirei Vasile Alecsandri, cu seria în care e protagonistă *Coana Chirița*, iar maestrul genului este considerat Ion Luca Caragiale, cu *Momente și Schițe* și textele sale de dramaturg: *D-ale Carnavalului*, *O noapte furtunoasă*, *O scrisoare pierdută*.

Satira literară modernă își are originea în SUA. Între autorii celebri de satiră, ale căror opere continuă să fie savurate sub formă de cărți sau ecranizate în filme și seriale, sunt scriitorul englez Aldous Huxley cu romanul *Minunata lume nouă*, publicat în 1932, și George Orwell cu *Ferma animalelor* (1944) și romanul *1984*, apărut în anul 1949.

Publicații online contemporane românești care se bazează în mod esențial pe satirizarea societății și a întâmplărilor de zi cu zi sunt TimesNewRoman.ro (cotidian independent de umor voluntar) și Cațavencii.ro.

Serialul *Brave New World* produs în 2020 de NBC Universal Peacock

Ecranizarea romanului *1984* lansată chiar în anul 1984, cu John Hurt în rol principal

CONTEXT CINEMATOGRAFIC - FILME DESPRE RELAȚIA OM-NATURĂ

Nu priviți în sus

(2021, comedie neagră)

„Cel mai amuzant film despre schimbările climatice de până acum. Satira despre dezastre naturale produsă de Netflix

este o alegorie cathartică și hilară a eforturilor nefericite ale umanității de a face față schimbărilor climatice”, scria Rowan Hooper în publicația NewScientist⁹

„Stilul de dialoguri și de filmare este el însuși o satiră și o parodie a producțiilor de gen sfârșitul lumii ale marilor studiouri” nota recenzia din Filme-cărți.ro¹⁰

Nu priviți în sus e despre doi astronomi aproape anonimi (interpretați de Leonardo DiCaprio și Jennifer Lawrence) care sunt ignorați de autorități când avertizează despre apropierea unei comete care va distruge planeta Pământ. În speranța de a salva cât mai multe vieți pornesc într-un turneu mediatic gigant pentru a avertiza omenirea.

David Attenborough: O viață pe planeta noastră

(2020, documentar)

Sir David Attenborough e o adevărată comoară, fiind considerat vocea rațiunii care vorbește în numele naturii¹¹. Pasiunea lui de o viață pentru viața de pe Pământ (plante, animale deopotrivă) l-a motivat să producă timp de zeci de ani emisiuni TV extrem de valoroase și educative, fiind singura persoană care a câștigat trofee BAFTA în televiziunea alb-negru, color, HD și 3D.¹² În documentarul de pe Netflix *O viață pe planeta noastră* privește în trecut, la propria sa evoluție și la istoria evoluției vieții pe Pământ, plângând pierderea locurilor sălbatice, dar ne îndrumă și spre viitor, oferind o viziune de speranță.

9. <https://www.newscientist.com/article/2301363-dont-look-up-review-the-funniest-climate-change-movie-so-far/>

10. <https://filme-carti.ro/filme/netflix-priveste-in-sus-dont-look-up-2021-93026/>

11. <https://variety.com/2021/tv/opinion/david-attenborough-planet-earth-life-in-color-1234953346/>

12. <https://reef-world.org/blog/10-fascinating-facts-about-sir-david-attenborough>

(RE)VIZIONAREA FILMULUI

INTENȚIA REGIZORALĂ

În *Vreme nasoală*, regizoarea Jessica Laurén pune în contrast două realități complet diferite, pentru a evidenția cum problemele de zi cu zi, care par absolut urgente sau importante, sunt, de fapt, mici neajunsuri în comparație cu problemele cu adevărat grave din jur.

Familia din poveste se concentrează pe rezolvarea unor probleme de mică amploare precum renovarea bucătăriei și alegerea culorilor, în timp ce întregul lor oraș e inundat de apă, după 40 de zile de ploaie neîntreruptă. Același comportament îl are și bunica, plecată în vacanță în Grecia, care îi sună să se plângă de caniculă în timp ce incendiile de vegetație se dezlănțuie și pericolul de a fi sufocată sau arsă e real în jurul ei. Astfel, regizoarea ne arată cum se vede în acțiune negarea realității și disocierea față de impactul schimbărilor climatice.

Filmul e un semnal de alarmă cu privire la felul în care oamenii se pot pierde în detalii mici și ne semnificative și să ignore complet provocările globale care afectează întreaga planetă.

Și care sunt de fapt urmări ale impactului pe care oamenii îl au asupra mediului.

În esență, regizoarea încearcă să trezească un sentiment de responsabilitate care depășește propria persoană și se extinde la comunitate, la mediul înconjurător, la întreaga planetă.

MESAJ PENTRU ADOLESCENȚI

Ca mamă de fiice adolescente, Jessica Laurén și-a exprimat adesea dorința de a se conecta cu tinerii și de a comunica pe înțelesul lor. Mesajul scurtmetrajului *Vreme nasoală* e o invitație de a observa realitățile care nu sunt atât de vizibile sau de prezente în rutina zilnică a unui adolescent. Dincolo de dilemele legate de viața personală, de preocupări legate de viitorul lor imediat (ce carieră să aleagă, unde să meargă la studii etc.), filmul e un apel de a lua în considerare contextul global și modul în care fiecare alegere personală poate avea un impact mai larg. Dincolo de bula proprie există o lume mult mai mare în jur, cu crize reale și urgente care necesită acțiune și implicare responsabilă.

NEGAREA REALITĂȚII - MECANISM DE APĂRARE ÎMPOTRIVA SUFERINȚEI

Negarea apare atunci când o persoană nu este pregătită să facă față unei realități copleșitoare și reprezintă refuzul de a accepta o situație dureroasă sau de a recunoaște fapte incomode.

Mecanismele emoționale de apărare¹³ sunt modalități inconștiente prin care mintea ne protejează de anxietate sau de conflicte interne, iar negarea e între mecanismele primitive, vechi, care apare temporar pentru a proteja de o durere emoțională prea mare, care nu poate fi procesată imediat.

Exemple de alte mecanisme emoționale de apărare:

proiecția – atribuirea propriilor sentimente,

gânduri sau dorințe inacceptabile unor altor persoane;

raționalizarea – crearea unor explicații logice sau raționale pentru comportamente care sunt, de fapt, motivate de impulsuri emoționale;

regresia – întoarcerea la comportamente mai imature sau mai primare, care sunt considerate mai sigure;

sublimarea – canalizarea impulsurilor inacceptabile într-o activitate social acceptabilă (ex. furia transformată în sport);

compensarea – înlocuirea unei slăbiciuni percepute cu o forță în alt domeniu (ex. cineva care se simte nesigur în relațiile personale, dar devine extrem de competitiv la muncă).

SUBIECTE DE DISCUȚIE ȘI ACTIVITĂȚI PROPUSE

Jurnalul evitărilor

Familia din film alege să facă niște activități (ex: să măsoare bucătăria, să comande pizza) în loc de altele mai relevante (să admită că sunt sinistrați și să plece din casa care li se inundă). Notați situații sau momente în care ați evitat o problemă, un conflict sau o realitate incomodă (de exemplu, amânarea unui proiect școlar din cauza fricii de eșec) și discutați despre efectele pe termen scurt (ex: „am scăpat de stresul unei discuții dificile”) și pe termen lung (ex: „problema a rămas nerezolvată și m-am simțit mai rău la final”).

Calea mai grea

Împărțiți-vă în grupuri și analizați câte o situație complicată, imaginându-vă cum ar fi dacă ați alege calea mai grea, din punct de vedere emoțional. De exemplu: Cum ar arăta viața ta dacă ai accepta mai repede un conflict nerezolvat cu cineva apropiat?

Teatrul negării

Propuneți câte un scenariu cu o problemă evidentă pe care ceilalți se vor preface că o ignoră. Discutați apoi despre cum v-ați simțit în rolul persoanei ale cărei semnale de alarmă sunt ignorate, dar și al celor care au depus eforturi să ignore situația gravă. Exercițiul poate fi de folos pentru a observa cât de obositor e să fii în negare și cu ce ușurare poate veni înfruntarea adevărului.

■ Care credeți că ar putea fi momentul în care personajele din Vreme nasoală vor înfrunta în sfârșit realitatea?

■ Bunica a fost salvată de pompieri, nefiind în stare să ia singură decizia corectă de a pleca din calea incendiilor de vegetație. În ce fel ar arăta un final fericit pentru familia ei?

Borcanul de murături

Pregătiți borcane mari, câțiva bolovani, pietre și pietricicele, nisip și apă. Împărțiți-vă în echipe și împărțiți în mod egal aceste resurse pentru fiecare echipă. Discutați în fiecare echipă modul de a umple borcanele, cu scopul de a include cât mai multe dintre resurse.

Scop: stabilirea priorităților este esențială, de la lucrurile esențiale pe care să le includem neapărat, până la cele opționale

■ În ce fel se iau deciziile într-o familie? Dacă cei doi copii ai familiei din Vreme Nasoală ar fi devenit conștienți de pericolul inundației după primele 10 zile de ploaie din cele 40, ce ar fi putut face?

FILMOGRAFIE

1984, regia Michael Radford, Marea Britanie, Germania de Vest, Olanda, 113 min

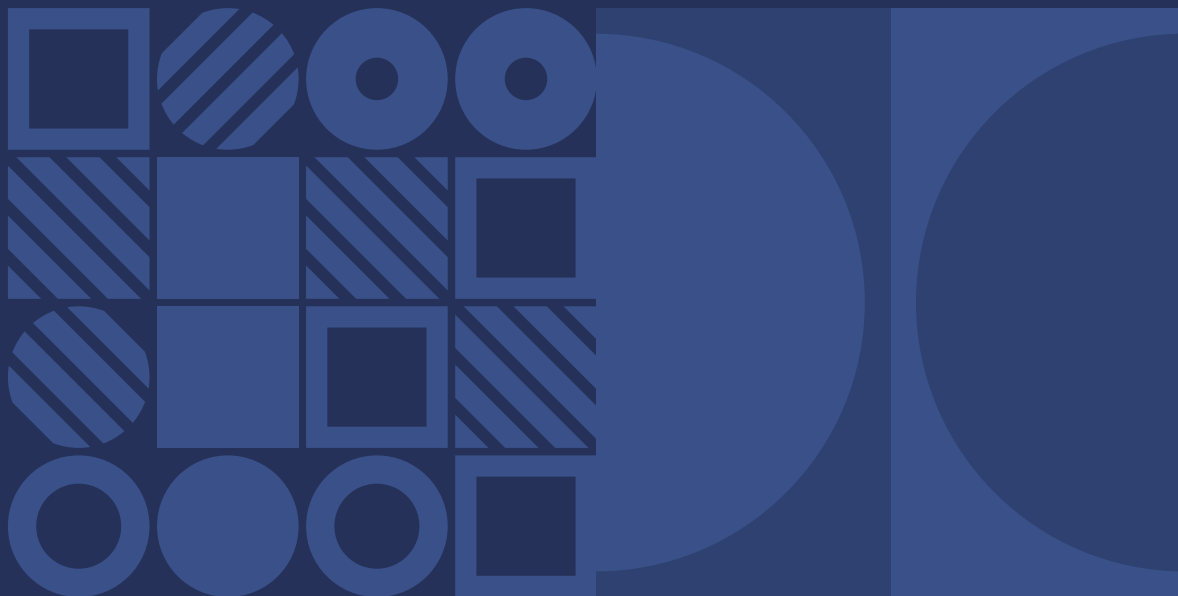
Despre film: <https://www.imdb.com/title/tt0087803/>

Don't Look Up, regia Adam McKay, SUA-Canada, 138 min

Despre film: <https://www.imdb.com/title/tt11286314/>

David Attenborough: A Life On Our Planet, regia Alastair Fothergill, Jonathan Hughes, Keith Scholey, Marea Britanie, 83 min

Despre film: <https://www.imdb.com/title/tt11989890/>

0ra de cinema

Program de educație cinematografică
și educație prin film

2025

oradecinema.tiff.ro

PROGRAM CO-FINANȚAT DE:

Groupama

unatc

universitatea națională
de artă teatrală
și cinematografică
„I.L. Caragiale”

PRIMĂRIA ȘI
CONSILIUL LOCAL
CLUJ-NAPOCA

CONSILIUL
JUDEȚEAN
CLUJ

VISIT CLUJ
The Heart of Transylvania

CLUJ-NAPOCA
city of film

Member of
the Creative Cities Network